

Je naším stálým názorom, že ani za laciné vstupné není třeba obehnané melodie uvádět tak demonstrativně k platnosti, jako se děje v článku Poetizmus v č. 2. Autor, který zřejmě vládne lépe perem než logikou, cítí odkudsi mrtvolný zápach, který jej vydražďuje ke křečovitému nesouvislému kašli na moderní směry, a v této strnulé nenávistné póze nenalézá kadavru, nýbrž „barbary“, kteří „vtrhují poliatu parfumom Houbigant, na uších s radiotelegrafickým sluchadlom, miešajú v baroch Moulin Rouge farebné cocktaily, žuvajú ragout a snívajú o bruselských čipkách ženských nohavíc“. Kterak by ne: Houbigant a rádio, jak zločinné a kubofuturistické vášně! Nebo: „Znamená to, že poetizmus nielenže neodstránil rozumovost, ale táto hrá pri ňom úlohu dominantnú.“ Rozumovost: hle, ani autor nemá v ní zálibení, přestože žvýká ragout tu a tam se mihnúvších tezí a míchá cocktail nejhrubších útoků a inferiorního pisatelského žargonu. Přesto vše se patrně autor nezabývá pronásledujícího mrtvolného pachu a i rádiová naslouchátka všech světových značek budou rozměrů příliš nepatrných pro jeho neobyčejně vyvínuté uši. — Rozumné jsou politické články. Verše: Weiskopf, Hora.

(Pásmo 1, č. 10, duben 1925)

(Nákladem V. Petra v Bubenči. Cena Kč 14.—) O organickom básnickom vývoji sa u Seiferta hovoriť nedá. Ako mohol dospieť od Města v slzách ku poézii Na vlnách TSF? Je to vývoj neobyčajne rušný, plný zvrátov. Menili sa tu pri každej etape obsahy i formy tak kontrastne, ako je to možné naozaj len u básnika nezodpovednej psychy, nekorigovaného dôvodmi a korelátom ideovým. Jedno je len charakteristické: Seifertove zážitky boli dosiaľ z dynamickejšej oblasti života stupňovaného, zintenzívneného: revolúcia, exotika, more, bary. So všetkými ich fenoménmi a prívlastkami. Tam, „kde to kypí, víří a unáší“, tam bol Seifert doma. To by bol spojovací element jeho vývojových etáp, daný vyspelosťou vnímavých zmyslov a vkusom. Na vlnách TSF je druhý dokument poetistickej poézie u nás. Zážitky básnika sú z vypätej sféry zmyslovej, je to len a len lyrika, bo svet je chápaný zmyslami, a báseň, to je rukopis tohoto sveta. — Domnievam sa, že knihou Nezvalovou a Seifertovou v Čechách nie len po prvý raz bol traktovaný poetizmus, ale že nimi aj vyvrcholil. Lebo viacej by sotva niekto zniesol čítať túto jednotvárnú, limonádovo nudnú poéziu. Raz hej, ale viacej nie. Sladké sa chytro preje. A potom: nie je tu nič, čo by ti ponechalo v duši trvalý dojem, lebo tu niet myšlienkového obsahu, ktorý by tieto fyziologické senzácie stmeloval v konštruktívny celok. — Poesie légère — tak sa dá označiť Seifertova mondénna poézia. Tu

to nekypí ani nevíří, věci sa pokorne skladajú k sebe vo farbistú harmóniu a súlad. Niečo à la nudná, neparfumovaná manekýnka v Tutankamon-róbe. Nemôžem si pomôcť, ale čítajúc tieto bľabotavé rýmy a vidiac, že autora zabáva to, čo väčšine ľudstva dnes je na mŕle vzdialené alebo po čom pluje — nuž tieto verše mi silne pripomínajú rokokovú poéziu z 18. storočia. Tu i tam: zatúženie myslí po absurdnostiach, arkadický klud a idylizmus — vrieskavá pohoda barov, exotiky. Pôžitkárska filozofia, epikureizmus. Hádam čiastočne básnici Devětsilu touto poéziou žijú, ale životný okruh tejto poézie je taký úzky, že nemajú ani trocha nádeje, aby sa stali majetkom ľudových más. To nie je vyspievanie „všetkých krás sveta“ (K. Teige), ale len malého ich zlomku.

Poézia Seifertova je však časová, módna. Zapadá dobre pomedzi dnešné dekadentné módy. Výkladné skrine Lyonského domu s hodvábom korešpondujú znamenite s krásami vyrábanými S. K. Devětsilom a preslávená pani Lavecká (Institut de Beauté de Paris) iste plní len kus programu svojou blahodarnou činnosťou na okrášlenie sveta. Tak nakoniec nájdu v Seifertovi svojho básnika znudené meštiacke slečinky, návštevníčky pani Laveckej. Aká tragika! (Inej tragiky v poetizme niet.) S vlastným hybným nervom doby súvisí poézia Seifertova málo. Doba má starosti celkom iné než on. — Poézia Seifertova obstojí pred kritikou impresionistickou (viď J. Vodák v Českom slove), ale nikdy nie pred ideovou, sociologickou a syntetickou! Je to produkt čiste meštiacky. Poetizmus chce vraj intervenovať pre záchranu radosti, fantázie. Boj proletariátu je radostný, ale radosť táto nie je cieľom dneška. Je samozrejماً u tých, ktorí sú si svojou vecou istí. Ak je dnes treba niekomu zachraňovať radosť, nuž len meštiakom. Poetisti takto nežijú svojím svetovým moderným názorom až do posledných konzekvencií, nie sú to celí ľudia, sú to romantické a chorobné indivíduá.

Poetisti získavajú na forme, ale chýba im zdravá, životná náplň. Tej sa musíme dnes predovšetkým dovolávať, lebo ide dnes o vážne veci na prelome dejín a k víťaznému ich

vyriešení musíme napnúť nervy, celé svoje srdce. Nestačí povedať: nehľadme na svet čierne, čítajme Seiferta a Nezvala a Pásmo a poďme k pani Laveckej. To by bol trestuhodný iluzionizmus, a to tiež je len pravda bláznov, ale nie zdravých moderných ľudí.

(Dav 1, č. 2, březen 1925)